

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЛАДИЖИНСЬКИЙ КОЛЕДЖ

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ПО СТВОРЕННЮ
МЕТОДИЧНИХ РОЗРОБОК**

2017

Укладачі:

О.В. Лобуренко – завідувач методичним кабінетом Ладизинського коледжу ВНАУ

Л.С. Замкова – методист відділення Ладизинського коледжу ВНАУ

М.М. Ластівка - методист відділення Ладизинського коледжу ВНАУ

Розглянуто та схвалено
рішенням методичної ради
Ладизинського коледжу ВНАУ
Протокол № _____
від «_____» _____ 2017 р.
Голова методичної ради

ПЛАН

ПЕРЕДМОВА

1. ТЕМАТИКА МЕТОДИЧНИХ РОЗРОБОК.
2. МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ (РЕКОМЕНДАЦІЇ).
3. ХАРАКТЕРИСТИКА СТРУКТУРИ МЕТОДИЧНОЇ РОЗРОБКИ.
4. ОРІЄНТОВНА СХЕМА ЗАНЯТТЯ
5. КОНКУРС «ПЕДАГОГІЧНІ ІННОВАЦІЇ».
6. КРИТЕРІЇ ДЛЯ МЕТОДИЧНИХ МАТЕРІАЛІВ.
7. РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ОПИСУ ДОСВІДУ ІННОВАЦІЙНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.
8. ПРО ПОРЯДОК ЗДІЙСНЕННЯ АПРОБАЦІЇ ВЛАСНИХ МЕТОДИЧНИХ РОЗРОБОК НА ПРИСВОЄННЯ ПЕДАГОГІЧНИХ ЗВАНЬ.
9. ПРО ВИСТАВКУ ТЕХНІЧНОЇ ТВОРЧОСТІ ВИКЛАДАЧІВ ТА СТУДЕНТІВ ВНЗ І-ІІ Р.А.

ДОДАТКИ

ПЕРЕДМОВА

Методична розробка – це документ, у якому автор (автори) розробляють методи викладання якоїсь певної теми, розділу або методи виховання в конкретних умовах навчального закладу на основі принципів педагогічної науки, вивчення та узагальнення досвіду кращих викладачів. Методична розробка містить матеріали щодо планування та організації навчально-виховного процесу, технологій навчання та методики реалізації навчальних тем програми на заняттях, в гуртках, тощо.

Мета методичної розробки – підвищення педагогічної майстерності самого автора розробки. Це досягається завдяки тому, що в процесі її створення викладачу доводиться згадувати основні положення курсу педагогіки через призму практичного використання до заняття, вивчати методичну літературу, мати бажання автора методичної розробки поділитися своїм педагогічним досвідом з колегами.

Методичні розробки можна поділити на три групи:

1. Методичні розробки з окремих питань методики викладання тієї чи іншої дисципліни, наприклад, "Методичні вказівки до виконання самостійної роботи з математики", "Аналіз літературного твору на занятті", "Методика проведення занять з теми: "Механічна енергія", "Методи проведення заняття з теми: "Магнітна індукція" тощо.
2. Методичні розробки з різноманітних питань практичної підготовки студентів: методика складання пояснювальної записки до проекту; методика дипломного проектування; методика виробничого навчання, виробничої практики; методика проведення екскурсій на виробничій дільниці тощо.
3. Методичні розробки з виховної роботи, наприклад, "Методика проведення диспутів у групах", "Методика роботи куратора в групі", "Виховання патріотизму та національної гідності на заняттях з історії України", "Методи та форми роботи зі студентами щодо підвищення свідомої дисципліни" тощо.

1. ТЕМАТИКА МЕТОДИЧНИХ РОЗРОБОК.

1.1 Методична розробка може бути:

- серії занять;
- теми програми;
- приватної (авторської) методики викладання предмету;
- загальної методики викладання предметів;
- нових форм, методів або засобів навчання і виховання.

1.2 При написанні методичної розробки автори мають керуватися такими **вимогами в основній частині методичної розробки**:

- ✓ *Актуальність і перспективність* – відповідність провідним тенденціям розвитку освіти, досягненням методики навчально-виховного процесу; можливість практичного використання розробки іншими педагогами (або колективами) при організації науково-дослідницької діяльності студентів;
- ✓ *Достатній теоретичний рівень*. Тема має бути розглянута на сучасному рівні розвитку відповідної науки.
- ✓ *Дослідницький характер*. У методичній розробці мають бути елементи дослідження, посилання на достатню кількість джерел.
- ✓ *Новизна та прогресивність*. Внесення нових, оригінальних елементів в організацію педагогічного процесу, ефективне застосування прогресивних моделей організації навчання, застосування інноваційних методів, способів педагогічної діяльності.
- ✓ *Зміст та практичне застосування*. На основі аналізу та узагальнень необхідно сформулювати пропозиції щодо практичного застосування даної методичної розробки, спрогнозувати результат.
- ✓ *Відповідність* матеріалу навчальним програмам для вищих навчальних закладів щодо структури, обсягу і змісту.
- ✓ *Грамотність та естетичність оформлення*. Методична розробка має бути написана українською мовою, без граматичних та стилістичних помилок. Необхідно дотримуватись правил цитування, оформлення, тощо.

1.3 Орієнтовна тематика методичних розробок:

- Методика й організація викладання навчальних дисциплін.
- Методика й організація проведення практичних (лабораторних) занять.
- Методика й організація проведення циклу семінарських занять.
- Методика й організація проведення відкритих занять.
- Методика проведення відкритих виховних годин і заходів.
- Методика й організація проведення занять з окремих розділів (тем) програми.
- Створення електронних підручників та посібників.
- Створення електронного навчального ресурсу
- Створення та наповнення освітнього веб-сайту викладача
- Створення навчальних відеофільмів, фрагментів.
- Створення методичних вказівок до циклу робіт студентів.
- Використання окремих методів навчання.
- Сучасні дидактичні засоби навчання.
- Наочні засоби у викладанні та методика їх використання.
- Вивчення та впровадження в навчальний процес прогресивного педагогічного досвіду провідних викладачів.
- Вивчення та впровадження в навчальний процес інтерактивних методів проведення занять.
- Методичні вказівки до виконання студентами домашніх завдань (самостійної роботи).
- Методика формування професійної культури студентів ВНЗ I-II р.а.
- Шляхи активізації та підвищення стійкості професійного інтересу студентів на заняттях.
- Формування професійних вмінь та навичок у студентів ВНЗ I-II р.а.
- Сучасний навчально-методичний комплекс дисципліни.
- Розробка робочих зошитів, звітів.
- Впровадження інформаційних (інноваційних) технологій у навчальний процес.

- Вивчення та впровадження в навчальний процес досягнень науки й техніки.
- Обладнання навчальних аудиторій, кабінетів, лабораторій.
- Шляхи активізації діяльності студентів на заняттях певного циклу.
- Підготовка викладача до занять.
- Різні питання виховної роботи зі студентами.
- Методика проведення бінарних занять.
- Методика формування професійної культури студентів ВНЗ I-II р.а.
- Взаємозв'язок складових у системі виховної, позааудиторної роботи у ВНЗ I-II р.а.

Безперечно, це далеко не повний перелік питань і їх вичерпність, що дає можливість викладачу для подальшого його розширення та доповнення.

2. МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ (РЕКОМЕНДАЦІЇ).

2.1 Методичні вказівки (рекомендації) для підготовки практичних, семінарських занять, які включають інструктивно-методичні матеріали: короткий теоретичний коментар до кожної теми, що допомагає студенту ознайомитися із сутністю питань, обговорюваних / досліджуваних на занятті, з посиланнями на додаткові навчально-методичні матеріали, які дають змогу вивчити їх ґрунтовніше; рекомендації щодо роботи з літературою; поради з підготовки до поточного, проміжного та підсумкового контролю (критерії оцінювання).

2.2 Методичні вказівки (рекомендації) для викладачів, які проводять семінарські/практичні заняття, що визначають методику проведення занять (застосування найбільш доцільних методів), порядок розв'язування задач (ситуацій) та організацію їх обговорення, методику аналізу обговорення ділових ситуацій, проведення ділових ігор тощо.

2.3 Методичні вказівки (рекомендації) студентам щодо виконання лабораторних робіт включають:

- ✓ короткий теоретичний коментар за кожною темою, що дає змогу студенту зрозуміти сутність явищ, які досліджуються на лабораторному занятті;
- ✓ перелік питань вхідного контролю;
- ✓ посилання на додаткові навчально-методичні матеріали, що допомагають студенту ґрунтовно підготуватися до лабораторної роботи;
- ✓ мета та завдання кожної лабораторної роботи, методика її виконання;
- ✓ критерії оцінювання;
- ✓ порядок захисту.

2.4 Методичні вказівки (рекомендації) для викладачів, які керують виконанням лабораторних робіт, визначають методику проведення занять, організацію їх виконання та контролю отриманих знань і вмінь.

2.5 Методичні вказівки (рекомендації) для виконання курсової роботи (проекту) включають:

- ✓ тематику курсових робіт (проектів);

- ✓ короткі й загальні навчально-методичні матеріали за темою роботи (проекту) із зазначенням додаткової літератури, використання якої дає змогу краще вивчити окремі питання, що розглядаються в курсовій роботі (проекті);
- ✓ методику виконання курсової роботи (проекту);
- ✓ порядок оформлення;
- ✓ порядок захисту;
- ✓ критерії оцінювання курсової роботи (проекту), яка повинна включати бали за повноту та правильність виконання кожного розділу роботи, оформлення пояснювальної записки та графічного матеріалу, захист.

2.6 Методичні вказівки (рекомендації) для викладачів, які керують курсовою роботою (проектом), – визначають методику керівництва курсовою роботою, проведення консультацій, контролю виконання та захисту курсової роботи (проекту).

3. ХАРАКТЕРИТИКА СТРУКТУРИ МЕТОДИЧНОЇ РОЗРОБКИ.

3.1. Методична розробка повинна мати такі **структурні елементи**: титульний аркуш, рецензію з відомостями про рецензента, анотацію, зміст, вступ (передмова), основна частина, висновки, список використаної літератури (джерел), додатки.

На **титульному аркуші** за стандартом має бути вказано Міністерство, якому підпорядкований ВНЗ, назву навчального закладу, ПІП автора, назву роботи, місто, рік. **(Додаток А)**. На зворотному боці титульного аркуша зазначається автор розробки, рецензент, № протоколу та дата проведення засідання ЦК (методичної ради), **анотація**. В **анотації** зазначається цільове призначення методичної розробки. **(Додаток Б)**.

Обов'язковим елементом методичної розробки є **рецензії**. Для розробок викладачів вищої категорії мають бути **дві рецензії**: внутрішня (голова циклової чи предметної комісії) та зовнішня (голова методичного об'єднання, викладач вищої категорії такої ж дисципліни іншого ВНЗ, науковий співробітник науково-дослідної установи.). Рецензентами для розробок викладачів інших кваліфікаційних категорій можуть бути голова циклової комісії і викладач цієї ж дисципліни (на категорію вище).

Рецензія затверджується печаткою або виконується на фірмовому бланку. **(Додаток В)**.

У рецензії на методичну розробку необхідно вказати :

- ✓ тему методичної розробки, її актуальність, подальше використання її у роботі іншими викладачами, корисність розробки для удосконалення методики викладання;
- ✓ відповідність теми матеріалу, який вивчається, діючій навчальній програмі;
- ✓ відповідність теоретичного матеріалу сучасному рівню розвитку науки;
- ✓ глибину й доступність викладу матеріалу, побудову, логічність й послідовність змісту розділів, повноту висвітлення теми;

- ✓ цінність описаних методів і прийомів, за допомогою яких автор розробки досягає удосконалення методики навчання, доцільність їх використання; цінність досвіду автора розробки, як це підтверджено прикладами, ілюстраціями, схемами, таблицями (це стосується методичних розробок окремих питань методики викладання дисциплін, практичного навчання);
- ✓ зв'язок теорії з практикою, якість і відбір ілюстративного матеріалу, форма його подання;
- ✓ врахування міждисциплінарних зв'язків;
- ✓ грамотність викладу матеріалу з точки зору стилістики, орфографії, правильність використання науково-технічної термінології, використання символів, ДСТУ, нормативів тощо;
- ✓ наявність плану розробки, дотримання вимог до оформлення розробки.

У висновках рецензії зазначити позитивне і недоліки, дати рекомендації щодо використання методичної розробки на практиці, врахувати цінність методичної розробки, вказати, що необхідно доповнити у разі потреби.

Зміст роботи з вказаними сторінками (Додаток Г).

Авторська розробка має містити **вступ**, у якому розкриваються

- ✓ обґрунтування обраної теми;
- ✓ актуальність проблеми;
- ✓ об'єкт, предмет і мета дослідження;
- ✓ практична значимість роботи;
- ✓ нові аспекти відповідно до сучасних умов;
- ✓ місце, роль і значення в діяльності навчального закладу.

Обов'язково треба враховувати вид навчання, зв'язок теми з іншими темами чи дисциплінами. Висвітлюють також питання виховного та професійного спрямування даної теми.

Основна частина за змістом має відповідати темі, підпорядковуватися основній меті та завданням, містити опис методики викладання навчального матеріалу.

Виклад основної частини робиться за таким **планом**:

- ✓ розкриття динаміки і стану розробки даної проблеми на основі аналізу особистого досвіду:
- ✓ що було і що змінилось у роботі протягом періоду апробації;
- ✓ чим конкретно визначаються досягнення;
- ✓ як усі заходи, зміни в діяльності викладача позначилися на кількісних і якісних результатах;
- ✓ які труднощі довелося подолати і яким шляхом;
- ✓ оцінка напрямів удосконалення роботи, план подальшої розробки з цієї теми.

Основну увагу необхідно приділити технології навчання як алгоритму втілення у практику відповідної методики.

Технологія навчання має бути представлена за такою структурою:

- концептуальна основа технології;
- змістова частина, яка охоплює: постановку, максимальне уточнення, формування цілей (загальних і конкретних) щодо досягнення результатів; зміст навчального матеріалу;
- процесуальна частина, до складу якої належать такі компоненти:
 - ✓ організація навчально-виховного процесу відповідно до поставлених цілей;
 - ✓ форми і методи навчальної діяльності студентів та діяльності педагогів;
 - ✓ управління навчально-виховним процесом (оцінювання поточних результатів, корекція навчання, спрямована на досягнення поставлених цілей);
 - ✓ завершальна оцінка результатів.

Висновки містять результати власного досвіду роботи, рекомендації щодо значимості та практичного використання методичної розробки іншими педагогами, можливостей роботи за даною методикою в різних умовах. У методичній розробці на основі одержаних висновків можуть наводитись

рекомендації. Їх вміщують після висновків, починаючи з нової сторінки. Текст рекомендації може поділятися на пункти.

Вимоги до оформлення **списку літератури та посилань (джерел)** подані у Бюлетні ВАК України №5, 2009 р. (Додаток Д).

У **додатках** вміщують матеріал, який є необхідним для повноти методичної розробки, але включення його до основної частини роботи може змінити впорядковане і логічне уявлення про дослідження, а також не може бути розміщений в основній частині методичної розробки через великий обсяг або способи його відтворення.

У **додатках** наводяться довідково-інформаційний матеріал (таблиці, ілюстрації, схеми, рисунки, тощо), а також інструкційні карти, технологічні карти, переліки тем дослідницьких робіт, орієнтовні форми вимог до проведення досліджень, приклади оформлення результатів, протоколів тощо.

Додатки слід оформлювати у вигляді окремої частини, розташовуючи додатки в порядку появи посилань на них у тексті розробки. Кожен такий додаток повинен починатися з нової сторінки. Блокам додатків можна зробити заголовки «ДОДАТОК __» та його назва (якщо є), або слово «ДОДАТКИ». Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Г, Є, З, І, Ї, Й, О, Ч, Ъ, наприклад, Додаток А, Додаток Б . Якщо у розробці є лише один додаток, його позначають як додаток А. Додатки повинні мати спільну з рештою розробки наскрізну нумерацію сторінок. У разі необхідності текст додатків може поділятися на розділи, підрозділи, пункти і підпункти. У цьому разі перед кожним номером ставлять позначення додатку (літеру) і крапку, наприклад, А.2 — другий розділ додатку А; Б.3.1 — підрозділ 3.1 додатку Б; Д.4.1.2 — пункт 4.1.2 додатку Д; Ж. 1.3.3.4 — підпункт 1.3.3.4 додатку Ж.

Ілюстрації, таблиці, формули та рівняння, що є у тексті додатку, слід нумерувати в межах кожного додатку, наприклад, рисунок В.3 — третій рисунок додатку В; таблиця А.2 — друга таблиця додатку А; формула (А.1) — перша формула додатку А, слайд В.5 - п'ятий слайд додатку В. Якщо в

додатку одна ілюстрація, одна таблиця, одна формула, одне рівняння, їх нумерують, наприклад, рисунок А.1, таблиця А.1, формула (В.1).

3.2 Технічне оформлення методичної розробки.

- Робота оформлюється окремою папкою (або у вигляді альбому), на обкладинці якої повторюється оформлення титульного аркуша.
- Методична розробка має бути виконана державною мовою з урахуванням вимог сучасного українського правопису.
- Обсяг методичної розробки залежить від її виду, але якщо це друкована робота, то не менше 40 сторінок.
- Методична розробка подається у друкованому вигляді та обов'язково на електронних носіях
- Текст на сторінках формату А-4, набраний в текстовому редакторі MS Word шрифтом Times New Roman розміром 14 pt з 1,5 міжрядковим інтервалом. Поля: ліве - 20 мм, праве - 10 мм, верхнє – 10 мм, нижнє – 10 мм.
- Усі сторінки, враховуючи ілюстрації та додатки, нумеруються. Першою сторінкою вважається титульна, на якій цифра 1 не ставиться.
- Перелік умовних позначень, символів, скорочень і термінів.
- Усі прийняті в методичній розробці малопоширені **умовні позначення**, символи, одиниці, скорочення і терміни пояснюють у переліку, який вміщують безпосередньо після змісту, починаючи з нової сторінки. Незалежно від цього при першій появі цих елементів у тексті методичної розробки наводять їх розшифровку.
- **Посилання** у методичній розробці. Перелік джерел, на які є посилання в основній частині методичної розробки, наводять у кінці тексту, починаючи з нової сторінки. Його розміщують в алфавітному порядку і складають відповідно до чинних стандартів
- Посилання в тексті розробки робляться в квадратних дужках: Наприклад: [4, с. 342], де 4 – номер джерела за наведеним списком літератури; с.342-сторінка, з якої зроблено посилання.

4. ОРІЄНТОВНА СХЕМА ЗАНЯТТЯ.

Схема заняття залежить від його виду і типу. Наведемо приклад комбінованого заняття.

4.1 План заняття має містити:

- ✓ Дисципліна, група, дата.
- ✓ Спеціальність(назва).
- ✓ Блок (назва).
- ✓ Модуль(назва) (або назва розділу і теми - для загальноосвітніх дисциплін)
- ✓ Мета заняття: методична, дидактична (навчальна і розвивальна), виховна.
- ✓ Вид заняття (лекція, практична робота, семінар)
- ✓ Тип заняття (лекція – вступна, узагальнююча, настановча, інформаційна, оглядова, репродуктивна, систематизуюча, проблемна тощо).
- ✓ Форми та методи проведення заняття (бліц-опитування, бесіда, індивідуальна робота з опорним конспектом, тестування із взаємоперевіркою, робота у групах, самостійна робота з підручником, ігрові завдання, лекція, мультимедійна презентація, тощо).
- ✓ Міжпредметні зв'язки: забезпечувані (ті дисципліни, які ця тема забезпечує) і забезпечувальні (ті дисципліни, які цю тему забезпечують) .
- ✓ Технічні засоби навчання (мультимедійний проектор, екран, ПК тощо).
- ✓ Методичне забезпечення (таблиці (зазначити назви), схеми, презентації, опорні конспекти, матеріал для творчого завдання, фото-, відеофрагменти, картки з індивідуальним завданням, тощо).
- ✓ Література: основна і допоміжна.

4.2 Зміст і хід заняття:

Організаційна частина: привітання студентів; відмітка у навчальному журналі відсутніх студентів; перевірка готовності до заняття студентів, аудиторії та обладнання.

Актуалізація опорних знань студентів (зазначити види роботи студентів на цьому етапі). Питання до фронтального опитування, тексти письмових

завдань, тести та відповіді на них тощо надаються у структурному етапі „Актуалізація опорних знань”, а не у додатках.

Питання з актуалізації опорних знань можуть бути націлені:

- ✓ на перевірку знань студентів за пройденим матеріалом (в цьому випадку викладач добирає найбільш важливий та актуальний);
- ✓ на пов’язання раніш вивченого матеріалу з наступною темою заняття. У цьому випадку не всі питання можуть характеризувати глибину знань студентів з раніше вивченого матеріалу, але допомагають зв’язати знання, отримані раніше, з наступним матеріалом та показати необхідність вивчення нової теми.
- ✓ Питання мають бути точними за змістом, конкретними, не мати подвійного тлумачення, короткими за формою, зрозумілими для студентів, граматично та стилістично вірними, активізувати мислення студентів, підштовхувати їх до вивчення головного.

Можна використати тестування із взаємоперевіркою; інтелектуальну розминку; бліц - опитування, фронтальне опитування; «Знайди помилку» тощо.

(Далі викладач робить невеликий підсумок, щоб логічно пов’язати згаданий матеріал з новим, який вивчатиметься на цьому занятті).

Викладання нового матеріалу:

- ✓ Повідомлення теми заняття
- ✓ Мотивація вивчення теми. На цьому етапі планується такий вид роботи, який би підвів студентів до мети заняття. Це може бути проблемне питання, відповідь на яке вони знайдуть у процесі роботи над новим матеріалом; виступи студентів із випереджувальним завданням, яке поставить запитання і зацікавить результатами подальшої роботи, «Відстрочена загадка» тощо. Наприклад, при вивченні теми «Маркетинг і реклама» мотивація може бути такою: у 1896 році в Єкатеринбурзі один селянин побудував великий будинок з колод. Потім обставив його дерев’яними меблями, обіклав з усіх боків полінами, облив гасом і підпалив

перед натовпом.... Але в результаті цього він дуже розбагатів. До кінця заняття спробуйте здогадатися - що відбулося? (Селянин винайшов протипожежний розчин. Просочене ним дерево ставало негорючим. Селянин побудував і підпалив будинок на торговельно-промисловій виставці, зробивши прекрасну рекламу своєму винаходу)

✓ Оголошення мети і завдань заняття.

✓ План лекції: 1), 2), ...

(Далі йде повний виклад лекції за поданим планом. Якщо це лекція з елементами бесіди, до подаються запитання, а також передбачувані відповіді. Якщо під час лекції викладач використовує відео, фото, схеми, графіки, таблиці, то необхідно дати посилання на ці додатки, які розміщують у самому кінці розробки).

Закріплення нового матеріалу

Зазначити види роботи, за допомогою яких викладач перевіряє, наскільки глибоко студенти засвоїли матеріал, можливо ще раз звернути увагу на окремі питання лекції. Як приклад: - Робота у групах «Коло ідей», практичне творче завдання (заповнити таблицю); розв'язання задач; виконання вправ, усне опитування, тестування тощо.

Підсумки заняття:

- ✓ Висновки викладача щодо вивчення теми, зауваження щодо засвоєння студентами матеріалу.
- ✓ Оцінювання відповідей та їх короткий коментар.

Домашнє завдання.

(Зазначити конкретний вид роботи, параграф, сторінки підручника).

5. КОНКУРС «ПЕДАГОГІЧНІ ІННОВАЦІЇ»

У конкурсі можуть брати участь викладачі, вихователі, бібліотекарі, майстри практичного (виробничого) навчання, інші педагогічні працівники та студентська молодь аграрних технікумів і коледжів як самостійно так і з керівником. Учасником конкурсу може бути як один автор творчої роботи, так і група авторів.

У конкурсі беруть участь творчі роботи за напрямками: **методичні матеріали; художньо-естетична творчість.**

До методичної роботи викладача не відносяться роботи художньо-естетичної творчості, якщо вони не відповідають галузі знань дисципліни, що викладає викладач.

Конкурсні методичні матеріали змагаються у **номінаціях**:

- сучасний навчальний посібник (підручник);
- електронний навчальний посібник (підручник), ресурс;
- освітній веб-сайт викладача;
- сучасні засоби унаочнення;
- сучасні засоби контролю якості знань студентів;
- навчальні відеофільми;
- інноватика в організації самостійної роботи студентів;
- інноватика в організації практичного навчання студентів;
- сучасний навчально-методичний комплекс з дисципліни;
- інноватика в організації позааудиторної (гурткової) роботи з навчальної дисципліни;
- інноватика в організації виховної роботи;
- педагогічний досвід та інноваційна діяльність викладача;
- інноваційна діяльність методичного (педагогічного) кабінету та предметних (циклових) комісій;
- профорієнтаційна робота, міжнародна співпраця, зв'язки з виробництвом (бізнесом) та випускниками.

Кожна текстова творча робота повинна:

- бути написана державною мовою, відредагована, зброшурована (переплетена) та подана в паперовому і електронному вигляді (у форматі Microsoft Word, шрифт Times New Roman, формат А4);
- мати титульну сторінку, на якій вказують повну назву міністерства, навчального закладу, назву роботи, її вид, назву номінації та рік виконання. На звороті титульної сторінки подають прізвище, ім'я, по батькові виконавців, керівників, рецензентів та анотацію;
- мати вкладену рецензію та протокол оцінювання конкурсної комісії навчального закладу.
- мати визначену **структуру**:
 - ✓ план (зміст) із зазначенням сторінок, з яких починається виклад тексту відповідних розділів і підрозділів;
 - ✓ вступ, в якому обґрунтовано актуальність та інноваційність методичної роботи, її практичне застосування;
 - ✓ зміст основного тексту у вигляді розділів і підрозділів;
 - ✓ довідково-інформаційні матеріали;
 - ✓ висновки, що містять узагальнення, рекомендації, практичну цінність;
 - ✓ використані джерела згідно з вимогами до бібліографічного опису.

Вступ, зміст основного тексту, довідково-інформаційні матеріали, висновки та використані джерела мають починатися з нової сторінки і мати відповідні заголовки. Ілюстраційні матеріали виконують за допомогою комп'ютера, нумерують послідовно арабськими цифрами і позначають написом "Рис."

Важливе значення має зовнішнє оформлення методичної розробки. Подані у роздрукованих слайдах креслення, схеми, тощо мають бути якісно виконані.

Текст роботи повинен детально розкривати зміст ілюстрацій, таблиць, графіків тощо. До роботи також можна додавати на електронних носіях фото- та відеоматеріали, презентації та інші матеріали. Зміст текстової творчої

роботи з навчально-методичного забезпечення дисципліни повинен охоплювати всі теми дисципліни (види занять) згідно з навчальною програмою.

Методичні матеріали, які передбачено використовувати за допомогою комп'ютерної та мультимедійної техніки, необхідно подати лише в електронному вигляді, до якого додають методичний супровід (титульний аркуш, зміст, пояснювальну записку, методичні рекомендації щодо запуску та користування тощо).

У номінації “**Навчальні відеофільми**” представляти фільми відповідно до вимог:

- ✓ зміст повинен відповідати темам занять згідно з навчальною програмою дисципліни;
- ✓ тривалість демонстрації фільму – до 15–20 хвилин;
- ✓ якісне кольорове зображення;
- ✓ чітке озвучення державною мовою;
- ✓ відсутність реклами підприємств, на яких проводилися зйомки, та реклами навчального закладу, в якому створено фільм;
- ✓ наявність сценарію до фільму в двох примірниках (**Додаток Е**);
- ✓ електронний носій фільму в DVD-форматі у двох примірниках;
- ✓ мати рецензію та протокол оцінювання конкурсної комісії.

6. КРИТЕРІЇ ДЛЯ МЕТОДИЧНИХ МАТЕРІАЛІВ.

Методичні матеріали мають відповідати таким основним критеріям для **усіх номінацій** (окрім “Навчальні відеофільми”, “Електронний навчальний посібник (підручник), ресурс”, “Освітній веб-сайт викладача”, “Художньо-естетична творчість”):

- ✓ Науковість змісту методичного матеріалу, його актуальність, професійна спрямованість, практична значимість.
- ✓ Наявність авторських сучасних педагогічних технологій.
- ✓ Наявність та якість ілюстрованих, табличних, графічних матеріалів, тощо.
- ✓ Відповідність методичного матеріалу вимогам стандартів освіти.
- ✓ Можливість використання в практичній роботі. Очікувана результативність (видавництво тощо).
 - Оформлення
- ✓ Дотримання технічних правил оформлення
- ✓ Чіткість, логічність викладу
- ✓ Науково-теоретичне обґрунтування
 - Основні вимоги
- ✓ Відповідність чинному законодавству
- ✓ Актуальність
- ✓ Інноваційність
 - Розробленість
- ✓ Цілісність
- ✓ Дотримання принципу науковості знань, відповідність їх сучасному розвитку науки
- ✓ Системність методів, організаційних форм і методичних прийомів
- ✓ Розподіл завдань по етапам, результатам і термінам роботи
- ✓ Ефективність системи та критеріїв контролю якості засвоєння знань
 - ✓ Відповідність інструментарію меті та завданням
 - ✓ Методичне забезпечення
 - ✓ Розробленість технології впровадження

➤ **Результативність**

- ✓ Забезпечення нових результатів навчання заданому еталону
- ✓ Забезпечення розвитку мислення студентів
- ✓ Забезпечення підвищення рівня творчого потенціалу студентів
- ✓ Керованість активністю студентів
- ✓ Врахування рівня підготовленості, вікових та психологічних особливостей студентів

➤ **Перспективність і відтворюваність**

- ✓ Наявність апробації
- ✓ Відсутність необхідності створення додаткових психолого-педагогічних умов
- ✓ Економічність
- ✓ Мінімальний вплив місцевих умов

Навчальні відеофільми мають відповідати таким основним критеріям:

- ✓ Масштабність зйомок (кількість відзнятих об'єктів)
- ✓ Якість зйомки, монтажу, озвучення та відповідність зображення коментарю
- ✓ Наявність елементів комп'ютерної анімації
- ✓ Відповідність навчального відеофільму вимогам стандартів освіти
- ✓ Можливість використання в практичній роботі. Очікувана результативність (видавництво тощо).

Електронні навчальні посібники (підручники), ресурси локального типу мають відповідати таким основним критеріям:

- ✓ *Обов'язкова наявність гіпертекстового середовища* (ЕП або ЕНР, створений за допомогою будь-якої програми, призначеної для розробки електронних посібників (типу скомпільовані html-файли довідки Windows) або за допомогою веб-редактора (наприклад, програми FrontPage). Локалізується на будь-якому носіїв інформації (диск, флеш-карта, вінчестер комп'ютера) або окремим файлом може бути розміщений на сайті або будь-якому файловому сховищі. За умови розміщення в інтернеті

необхідно здійснити завантаження файлу ЕП чи ЕНР на комп'ютер. У цілому такі ЕП та ЕНР потребують викачки, відкриття і установки (залежно від типу даних).

- ✓ *Структура і навігація, наявність навігаційної панелі* (сторінки: головна, зміст, анотація, лекційний блок, практичний блок, самостійної роботи студентів, блок контролю та корекції, методичний блок, література, довідковий матеріал, глосарій тощо).
- ✓ *Інформаційне наповнення* (зміст теоретичного та практичного матеріалу, його кількість та якість, стиль подачі, доступність викладу, наявність ілюстраційного та мультимедійного матеріалів, інформаційні ресурси).
- ✓ *Дизайн* (сучасне дизайнерське рішення, витримка кольорів, шрифту, графіки в єдиному стилі; непереобтяженість сторінок інформацією; «читабельність» і сприйняття тексту, тощо).

Електронні навчальні посібники (підручники), ресурси відкритого типу мають відповідати таким основним критеріям:

- ✓ *Обов'язкова наявність гіпертекстового середовища* (ЕП або ЕНР, розміщений на будь-якому хостингу в інтернеті, ефективно і повноцінно функціонує в будь-якому сучасному браузері: Internet Explorer, Google Chrome, Opera, Mozilla Firefox, Yandex Browser та ін. Надається можливість on-line роботи без викачки з інтернет-ресурсу (відкрите гіпертекстове середовище, доступні усі навігаційні карти, всі гіперпосилання робочі, доступний для перегляду весь контент ЕП чи ЕНР). Доцільне врахування налаштувань браузера.
- ✓ *Структура і навігація, наявність навігаційної панелі* (сторінки: головна, зміст, анотація, лекційний блок, практичний блок, самостійної роботи студентів, блок контролю та корекції, методичний блок, література, довідковий матеріал, глосарій тощо)
- ✓ *Інформаційне наповнення* (зміст теоретичного та практичного матеріалу, його кількість та якість, стиль подачі, доступність викладу, наявність ілюстраційного та мультимедійного матеріалів, інформаційні ресурси тощо)

- ✓ *Дизайн* (сучасне дизайнерське рішення, витримка кольорів, шрифту, графіки в єдиному стилі; непереобтяженість сторінок інформацією; «читабельність» і сприйняття тексту, тощо)

Освітній веб-сайт викладача має відповідати таким основним критеріям:

- ✓ *Структура і навігація* (наявність інформації на усіх сторінках, правильна структура сайта, зручність розміщення навігаційного меню, наявність системи пошуку і відбору (фільтрації) інформації, банерів МОН України, Мінагропроду України, ДУ “НМЦ “Агроосвіта” та інших корисних посилань (лінків), безперебійна робота сайта у сучасних популярних браузерях та мобільних пристроях, видимість сайта для пошукових систем)
- ✓ *Інформаційне наповнення* (контент) (інформація про сайт та його призначення, інформація для студентів, викладачів, навчально-методичне забезпечення, матеріали позааудиторної, наукової, виховної роботи, тощо).
- ✓ *Дизайн* (сучасне дизайнерське рішення, витримка кольорів, шрифту, графіки в єдиному стилі, непереобтяженість сторінок інформацією (особливо стосується головних сторінок), відсутність сторонньої банерної чи іншої реклами, агресивної анімації та автоматичного програвання відео- чи аудіо.)
- ✓ *Динамічність та інтерактивність* (частота оновлення сайту, ведення гостьової книги (коментарі, запитання-відповіді, зворотний зв’язок, можливості голосування на сайті).

Художньо-естетична творчість має відповідати таким основним критеріям:

- ✓ Науковість, складність виконання
- ✓ Оригінальність та креативність
- ✓ Естетичність і масштабність
- ✓ Виховне спрямування

7. РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ОПИСУ ДОСВІДУ ІННОВАЦІЙНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.

При описі діяльності викладач керується такими основними **вимогами** до передового педагогічного досвіду:

- ✓ відповідати вимогам та досягненням сучасної педагогічної науки;
- ✓ відрізнятись від масової практики творчим вирішенням педагогічних завдань;
- ✓ передбачати раціональні шляхи, якими педагог домагається високих результатів, бути високоефективним;
- ✓ відповідати сучасним вимогам до виховання студентів за змістом;
- ✓ дбати про всебічний розвиток особистості.

ВИМОГИ ДО ОПИСУ ДОСВІДУ РОБОТИ

- ✓ **Мова:** конкурсні роботи виконуються державною мовою.
- ✓ **Тематика** робіт довільна, але має відповідати сучасним вимогам до організації навчально-виховного процесу студентів за змістом.
- ✓ **Вимоги до тексту:** обсяг основного тексту повинен бути представлений у форматі А4, шрифт Times New Roman 14, одинарний міжрядковий інтервал, поля: верхнє, нижнє – 2 см, лівє – 3 см, правє – 1,5 см. Додатки в загальний обсяг роботи не враховуються.
- ✓ **Заголовки** структурних елементів і заголовки розділів слід розміщувати в середині рядка й друкувати великими літерами без крапки в кінці, не підкреслюючи. Заголовки підрозділів, пунктів і підпунктів слід починати з абзацного відступу і друкувати маленькими літерами, крім першої великої, не підкреслюючи, без крапки в кінці.
- ✓ **Сторінки нумеруються** арабськими цифрами без крапки в нижньому правому куті; титульну сторінку не нумерують, але вона вважається першою.
- ✓ структурні елементи “ЗМІСТ”, “ВСТУП”, “ВИСНОВКИ” не нумеруються, розділи нумеруються арабськими цифрами без крапки, підрозділи: 1.1, пункти :1.1.1;

- ✓ додатки нумеруються спільно з роботою, друкується заголовок великими літерами ДОДАТОК або ДОДАТКИ; позначаються великими літерами (додаток А), посилання в тексті робляться за формою: рисунок А.1, таблиця А.2.

СТРУКТУРА ЦІЛІСНОГО ОПИСУ ДОСВІДУ

1. Анотація про досвід (дані про його носія; проблеми, що вирішуються завдяки досвіду; провідна наукова ідея та закономірності, покладені в основу; діапазон використання; адресна спрямованість). Обсяг – 0,5 сторінки.

2. Вступ

- 1) Тема досвіду, його провідна мета.
- 2) Актуальність і перспективність досвіду.
- 3) Адресна спрямованість, умови виникнення та становлення досвіду.
- 4) Новизна наявного досвіду (відповідно до проблеми виявляються авторські знахідки, індивідуальні новинки в роботі викладача).

3. Основна частина:

1) Визначити та сформулювати сутність досвіду, його провідну ідею

Провідна педагогічна ідея досвіду – центральна, основна думка, що впливає з досвіду й передбачає варіативність форм її застосування. Це виділення головного, найбільш істотного в діяльності автора досвіду. Виділити з провідної проблеми досвіду складові частини та вибудувати їх в ієрархічній послідовності.

2) Опис суті педагогічного досвіду

Відмінності від уже існуючої практики роботи викладача; у чому новизна досвіду; які фактори успішності є в досвіді, що представляється. Опис засобів досягнення мети (методів і форм організації роботи), організація навчально-виховного процесу відповідно до цілей і завдань.

Алгоритм здійснення педагогічних дій з описом особливостей технології автора досвіду.

3) Опис суті педагогічного досвіду – це основний розділ, у якому описується чи самоописується система роботи викладача.

4) Мета (для чого?) – **зміст**(що?) – **методи та засоби** (як?) – **результат** (який?).

5) Умови, за яких створювався досвід.

- ✓ Прописати особистісні та професійні якості викладача.
- ✓ Визначити вікові й особистісні особливості студентів групи, рівень їхньої освітньої, професійної підготовки, вихованості.
- ✓ Визначити, як забезпечується формування пізнавальних дій усіх студентів із заданими кінцевими результатами.
- ✓ Виявити тривалість функціонування досвіду та динаміку його становлення й розвитку.

б) Результативність

Визначити можливість одержання стабільно високих результатів (якість навчальних досягнень студентів, рівень їхньої вихованості й самореалізації). Аналіз отриманих результатів діяльності викладача можна представляти у вигляді таблиць, схем, діаграм, рисунків тощо.

Тут важливо розкрити позитивну динаміку розвитку навчальних компетентностей, а також визначити перспективи подальшої роботи викладача.

4. Висновки

Трудомісткість досвіду. Проаналізувати часові й інтелектуальні затрати всіх учасників навчально-виховного процесу.

Доступність досвіду. Розкрити широту можливостей використання досвіду в інших установах освіти, регіоні, на загальнодержавному рівні.

5. Список використаних джерел інформації (література із зазначенням: автора, назви наукового джерела, місця видання, назви видавництва, року видання – відповідно до вимог науково-бібліографічного оформлення; інтернет-адреси використаних в роботі сайтів тощо).

6. Додатки (схеми, графіки, рисунки, фото тощо).

Примітка. При описанні досвіду посилання на додатки є обов'язковим.

Основну увагу необхідно приділити технології навчання як алгоритму втілення у практику відповідної методики за структурою:

- концептуальна основа технології;
- змістова частина, яка охоплює: постановку, максимальне уточнення, формування цілей (загальних і конкретних) щодо досягнення результатів; зміст навчального матеріалу;
- процесуальна частина, до складу якої належать такі компоненти:
 - ✓ організація навчально-виховного процесу відповідно до цілей;
 - ✓ форми і методи навчальної діяльності студентів та діяльності педагогів;
 - ✓ управління навчально-виховним процесом (оцінювання поточних результатів, корекція навчання, спрямована на досягнення цілей);
 - ✓ завершальна оцінка результатів.

У висновках необхідно навести рекомендації щодо значимості та практичного використання методичної розробки іншими педагогами.

Описуючи інноваційну педагогічну діяльність, увагу слід звернути на:

- актуальність, теоретичне та практичне значення;
- науковість, інноваційність одержаних результатів, наявність власної позиції, ступінь володіння термінологією;
- системність і повноту у розкритті теми, відповідність теми змісту, чітко розроблений план, визначення мети, завдань, методів у вступі, логічність, послідовність викладу;
- дослідницький характер, доцільність використаних методів, креативність;
- аргументованість висновків, їх відповідність отриманим результатам;
- стиль, грамотність, відповідність вимогам оформлення робіт, правильність оформлення посилань, наявність необхідної кількості джерел, правильність їх оформлення, наявність додатків, самостійність їх створення, мовна компетенція.

8. ПРО ПОРЯДОК ЗДІЙСНЕННЯ АПРОБАЦІЇ ВЛАСНИХ МЕТОДИЧНИХ РОЗРОБОК НА ПРИСВОЄННЯ ПЕДАГОГІЧНИХ ЗВАНЬ

8.1. Загальні положення.

8.1.1 Це Положення діє на підставі Типового положення про атестацію педагогічних працівників України, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 06.10.2010 р. № 930, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 14.12.2010 р. за № 1255/18550, із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти і науки молоді та спорту України № 1473 від 20.12.2011 р., та змінами відповідно до наказу МОН України від 08.08.2013 р. № 1135, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 16.08.2013 р. № 1417/23949

8.1.2 Апробація власних методичних розробок – це процес вивчення якості власної методичної розробки (далі - ВМР) та її відповідності вимогам на присвоєння педагогічних звань.

8.2. Організація апробації

8.2.1 ВМР за місяць до затвердження подається до методичного кабінету коледжу, де проходить попереднє узгодження з методистами на відповідність вимогам до її оформлення. ВМР розглядається та затверджується методичною радою (відомості про претендентів на присвоєння звання (прізвище, ім'я, по батькові, посада і місце роботи, педагогічний стаж, кваліфікаційна категорія (звання), ким вивчався досвід, де і коли затверджений (№ протоколу, дата); назви ВМР, термін і місце їх апробації; ВМР з листом-поданням та інформацією про достовірність апробації подається до навчального закладу (не пізніше 01 лютого).

8.2.2 Матеріали педагогічних працівників навчального закладу проходять методичну апробацію в навчальних закладах Вінницької області (або в навчальних закладах України).

8.2.3 Власна методична розробка на присвоєння педагогічних звань вимагає новаторського підходу до розв'язання проблем, коли автор висуває ідеї, що мають значення в системі освіти (закладі).

8.2.4 Апробація ВМР здійснюється згідно з наказом по коледжу, де вказуються:

- ✓ назви власних методичних розробок, які підлягають апробації
- ✓ їхні автори;
- ✓ терміни проведення апробації;
- ✓ особи, відповідальні за її здійснення та узагальнення результатів;
- ✓ кількість об'єктів апробації (навчальні заклади (не менше двох), групи, та їх перелік;
- ✓ педагоги, залучені до апробації, та всі інші учасники.

8.2.5 Апробація ВМР передбачає:

- ✓ експертизу змісту ВМР викладачами, методистами, науковцями, які визначають науково-методичний рівень роботи, що апробується;
- ✓ вивчення думки педагогів щодо якості ВМР та її практичного значення;
- ✓ проведення контрольних обстежень методичного втілення ВМР, висновки та пропозиції за результатами апробації.

8.2.6 Після завершення апробації навчальні заклади подають до навчального закладу не пізніше 01 лютого поточного року інформацію про апробацію ВМР за підписом керівників навчальних закладів, завірену печаткою установи.

8.2.7 Відповідно до п. 5.2 «Про умови та порядок присвоєння педагогічних звань» власні методичні розробки подаються педагогічними працівниками, які претендують на присвоєння педагогічних звань: «викладач-методист»; «керівник гуртка-методист»; «практичний психолог-методист».

8.2.8 Подання, адресоване голові методичної ради, містить прохання розглянути авторські матеріали з метою експертної оцінки у зв'язку з атестацією на присвоєння педагогічного звання. У поданні також зазначається інформація про автора (прізвище, ім'я, по батькові, посада, місце роботи, педагогічне звання) і про те, коли і ким вивчений і схвалений досвід роботи претендента.

9. ПРО ВИСТАВКУ ТЕХНІЧНОЇ ТВОРЧОСТІ

ВИКЛАДАЧІВ ТА СТУДЕНТІВ ВНЗ I-II Р.А.

Мета і завдання виставки. Виставка проводиться з метою підвищення рівня підготовки студентів та творчої активності викладачів і студентів, активізації навчально-виховної роботи у коледжах, технікумах і училищах області, підвищення стійкості професійного інтересу та формування у студентів умінь і навиків творчого вирішення завдань, пов'язаних з майбутньою професійною діяльністю, поширення прогресивного педагогічного досвіду викладачів.

Виставка проводиться за такими напрямками:

- технічна творчість;
- науково-методична робота;
- інформаційні технології у навчальному процесі;
- образотворче мистецтво.

Критерії оцінки експонатів

- ✓ Актуальність тематики.
- ✓ Педагогічна доцільність і практична значимість.
- ✓ Повнота і самостійності розкриття теми.
- ✓ Складність виготовлення і естетичне оформлення.
- ✓ Новизна технічного рішення.

З метою створення постійно діючої виставки методичного забезпечення в базовому коледжі, представляють зразки даного напрямку в одному екземплярі (підручники, посібники, методички, відеофільми, кодопосібники).

На виставці можуть бути представлені експонати виключно поточного навчального року. Ці експонати мають відповідати рівню обласної виставки і бути науково-значимими. Наприклад, розробка лабораторних занять, відкритих занять, відкритих виховних заходів, тестові завдання по темам, контрольні роботи не є такими.

Опис експонату технічної творчості

1. Назва навчального закладу, назва експоната і дата його виготовлення.
2. Автор, виконавці експоната (прізвище, ім'я по батькові вказати повністю, посада, спеціальність, а для студентів – відділ, група, курс).
3. Технічна і експлуатаційна характеристика експоната: напруги живлення, споживна потужність.
4. Можлива галузь застосування.
5. Які зміни внесені в даний експонат на відміну від аналогічних існуючих зразків.
6. Можливість серійного випуску для реалізації.

Примітка: *на рацпропозицію вказати номер і дату видачі авторського свідоцтва або представити завірену його копію.*

Додаток А

ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ ТИТУЛЬНОГО АРКУША

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛАДИЖИНСЬКИЙ КОЛЕДЖ
ВІННИЦЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО АГРАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Методична розробка

*«Інноваційні педагогічні технології
підготовки молодших спеціалістів
у ВНЗ I-II рівнів акредитації
(на прикладі проектної діяльності)»*

КОНКУРС “Педагогічні інновації”

НОМІНАЦІЯ: “Інноватика в організації
практичного навчання студентів”

Додаток Б

ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ ТИТУЛЬНОГО АРКУША НА ЗВОРОТІ

Укладач:

Лобуренко О.В. – методист Ладижинського коледжу ВНАУ,
викладач ІДП.

Рецензент:

Скрипник М.І. – кандидат педагогічних наук, доцент
Університету менеджменту освіти НАПН України

Інноваційні педагогічні технології підготовки молодших спеціалістів у ВНЗ I-II рівнів акредитації (на прикладі проектної діяльності). Методична розробка. – 2016. – 29с.

Система вищої освіти України покликана забезпечити організацію навчально-виховного процесу з підготовки освічених, висококваліфікованих спеціалістів для різних галузей народного господарства. Одним із компонентів ступеневої освіти виступають вищі навчальні заклади I-II рівнів акредитації, що традиційно здійснюють як професійну, так і загальноосвітню підготовку спеціалістів середньої ланки виробництва.

В методичній розробці розглядається метод проектної діяльності як альтернативна технологія, яка протиставляється класно-урочній системі, при якій не даються готові знання, а використовується технологія захисту індивідуальних проектів.

Методична розробка буде корисна викладачам дисциплін економічного циклу.

Розглянуто і схвалено на засіданні
циклової комісії _____ дисциплін
Протокол № ___ від _____ 2016р.
Голова предметно-циклової комісії
_____ Г.М. Гайдучик

Додаток В**ВРАЗОК НАПИСАННЯ ЗОВНІШНЬОЇ РЕЦЕНЗІЇ НА МЕТОДИЧНУ РОЗРОБКУ****Рецензія**

на методичну розробку викладача (авторського колективу) навчального закладу П.І.Б.

Тема розробки: «Повна назва теми методичної розробки».

1. Актуальність теми. Методична розробка є самостійним змістовним і комплексним результатом педагогічної діяльності, який присвячений актуальній темі – (коротко, 2-3 реченнями показати актуальність теми). Автор аналізує...., визначає...., досліджує....

2. Позитивним у роботі є те, що автор проаналізував(ла) ...,

3. Наявність шляхів реалізації. У роботі проаналізовано....., здійснено оцінку....., запропоновано шляхи..., визначено основні тенденції та нові напрями розвитку.... тощо.

4. Практична значущість висновків і рекомендацій. Результати впровадження обумовлюють практичну значущість роботи, що визначається можливістю використання запропонованих механізмів покращання.....

5. Наявність недоліків. Методична розробка могла би містити більше...(що саме). Але ці побажання не впливають на загальну якість виконаної роботи.

6. Загальна оцінка методичної розробки.

Методична розробка П.І.Б. автора «Повна назва роботи» заслуговує позитивної оцінки. Вона може бути рекомендована до впровадження в роботу навчальних закладів відповідно до визначених вимог.

(посада, повна назва установи) (підпис) (ініціали, прізвище, науковий ступінь, вчене звання)

_____ (дата) (печатка)

Додаток Г
ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ ЗМІСТУ

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ I. МЕТОД ПРОЕКТІВ ЯК ОДИН ІЗ СУЧАСНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ: СУТНІСТЬ, ВИМОГИ ДО ВИКОНАННЯ, ЕТАПИ РОБОТИ.....	9
Сутність проектної технології та її значення.....	9
1.1. Вимоги до використання методу проектів.....	11
1.2. Загальні поради до структури проекту.....	12
1.3. Етапи роботи над проектом.....	14
1.4. Класифікація проектів.....	17
РОЗДІЛ II. ВИКОРИСТАННЯ ПРОЕКТНОГО НАВЧАННЯ НА ЗАНЯТТЯХ.....	21
2.1. Особливості діяльності викладача.....	21
2.2.Проектування як метод особистісно-орієнтованого навчання	23
ВИСНОВКИ.....	30
Список використаних джерел.....	36
Додатки.....	38

Додаток Д

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Список використаних джерел складається за наступною схемою:
 - 1.1. Нормативно-законодавча база (Закони України, Постанови Кабінету Міністрів, укази Президента, накази...);
 - 1.2. Використана література в алфавітному порядку (підручники, посібники, словники, довідники, енциклопедії, монографії, періодичні видання);
 - 1.3. Інтернет-ресурси.
2. Список оформити у вигляді короткого бібліографічного опису.
3. Нумерація списку наскрізна.

Приклади складання короткого бібліографічного опису

За ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 " Бібліографічний запис. Бібліографічний опис.

Загальні вимоги та правила складання"

Нормативно-законодавча база

1. Конституція України – К., 1996.-27 с.,
2. Про невідкладні заходи щодо розвитку бібліотек України : Указ Президента // Урядовий кур'єр . – 2000. - №59. – с.4, 2010. – 176 с.

Один автор

Ющук, І. П. Практикум з української мови. – К. : Освіта, 2006.-254 с.

Два, три автори

Золотухін, Г.О. Фахова мова медика: підручник / Г.О. Золотухін, Н.П. Литвіненко, Н.В. Мисник. – К. Здоров'я, 2002. – 390 с.

Чотири автори

Механізація переробної галузі агропромислового комплексу : підручник / О.В. Гвоздев, Ф.Ю. Ялпачик, Ю.П. Рогач, М.М.Сердюк. – К.: Вища освіта, 2006. – 478с.

П'ять і більше авторів

Формування здорового способу життя молоді : навч.-метод. посіб. / Т.В. Бондар, О.Г. Карпенко, Д.М. Дикова-Фаворська, Н.М. Комарова та ін. – К. : Укр. ін.-т соц. дослідж., 2005. – 115с.

Без автора

Культура мови : навч. посіб. / [за ред.. В.М.Руса]. – К. : Либідь, 1990. – 218с.

Багатотомне видання

Бондаренко, В. Г. Теорія ймовірностей і математична статистика. Ч.1 / В. Г. Бондаренко, С. М. Парамонова. — К. : НТУУ "КПІ", 2006. — 125 с.

Матеріали конференцій, з'їздів

Оцінка й обґрунтування продовження ресурсу елементів конструкцій : праці конф., 6—9 черв. 2000 р., Київ. Т. 2 / відп. ред. В. Т. Троценко. — К.: НАН України, Ін-т пробл. міцності, 2000. — С. 559—956.

Словники

Новий тлумачний словник української мови : у 4 т. / [укл. В. Яременко]. – К.: Кондор, 1998. – Т. 1. – 960с.; Т. 2. – 910с.; Т.3. – 927с., Т.4. – 941с.

Стандарти

Якість води. Словник термінів : ДСТУ ISO 6107-1:2004 — ДСТУ ISO 6107-9:2004. — [Чинний від 2005—04—01]. — К. : 2013.

Статті з періодичних видань

Підсумки конкурсу «Київ очима молодих» // Хрещатик . – 2001. - №35. – с.11

Іншомовні видання

Schiffrin, D. Discourse markers. – Cambridge : University press, 1996. – 364p.

Електронний ресурс

Бібліотека і доступність інформації в електронному світі [Електронний ресурс] / Л.Й. Костенко, А.О.Чекмарьов, А.Г.Павлуша // бібліотечний вісник. – 2003. - №4. – С.43. – Режим доступу до журн. : [http:// www. nbuv. gov. ua](http://www.nbuv.gov.ua)

Додаток Е
ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ СЦЕНАРІЮ НАВЧАЛЬНОГО
ВІДЕОФІЛЬМУ

Навчальна дисципліна: Трактори і автомобілі.

Спеціальність: 208 “Агроінженерія”.

Назва: Автомобільні генератори змінного струму.

Тривалість навчального відеофільму: 15 хв.

Навчальний заклад: Борщівський агротехнічний коледж

Автори: Деснега Віктор Іванович, Дехтяр Микола Володимирович.

Анотація. У наочній формі розкрито будову і роботу автомобільних генераторів змінного струму. Фільм створено для використання на заняттях та при самостійній роботі студентів.

№ кадру	Назва (зображення кадру)	Слова диктора, озвучення	Час, с	Примітка
1	Титри назви навчального відеофільму	Лунає мелодія	15 с	
2	Зображення автомобіля	Автомобіль незалежно від свого класу і призначення повинен мати два джерела електричної енергії: генератор і акумуляторну батарею	20 с	
3	Зображення генератора	Генератор приводиться в дію двигуном автомобіля і виробляє струм, перетворюючи механічну енергію в електричну. Разом з регулятором напруги він називається генераторною установкою	25 с	
4	Зображення акумуляторної батареї	Акумуляторна батарея працює за іншим принципом. У ній хімічна енергія, накопичена в процесі зарядження від зовнішнього джерела постійного струму, перетворюються в електричну	35 с	
І т. ін.				

